

Arviointikertomuksen lausunto 2022

Kunnanhallitus 21.08.2023 § 169
296/00.03.01/2022

Asian valmistelija(t): talous- ja hallintojohtaja Matias Penttinen

Kunnanhallitus haluaa ensimmäisenä kiittää tarkastuslautakuntaa ansiokkaista huomioista tarkastuskertomuksessa. Lautakunta on huomionnut ainakin seuraavanlaiset kysymykset:

- Konserniohjauksen saralla Koy Joutsan Talouskeskuksen osalta olisi ollut perusteltua ryhtyä ripeämmin erääntyneiden maksujen perintään
- Konsernivelkaa on suhteellisen paljon ja lainanhoitokulut ovat kasvussa
- Elinkeinoitoimen osalta kunta ei ole riittävästi vaikuttanut uusien yritysten saamiseksi kuntaan
- Teknisen toimen kulut ovat suuret ja keinoja niiden pienentämiseen on syytä pohtia
- Leivonmäen taajama ja Kuhasenmäen näkötorni ovat jääneet vähemmälle huomiolle kuntaa kehitettäessä
- Oravakiven hanke ei ole edistynyt toivotulla tavalla
- Jousitien kunto on heikko
- Kunnan metsäomaisuuden suunnitelman ja hoidon toteuttaa sama taho. Miten voidaan varmistua riittävästä valvonnasta
- Tavoitteiden selkeämpään ja konkreettisempaan priorisointiin, rohkeampaan toiminnallisten ja laadullisten mittareiden sekä toimenpiteiden kirjaamiseen on panostettava edelleen voimallisesti ja kohdennettava resursseja niihin toimenpiteisiin, joilla saadaan vaikuttavuutta haluttuihin tavoitteisiin
- Kustannustehokkuus ei tarkoita ylisäästämistä laadun tai asiakas- tai työtyytyväisyyden kustannuksella. Toiminnassa tulee keskittyä siihen, että teemme oikeilla resursseilla oikeita asioita.
- Strategiassa tavoitteet ja resurssit tulee kohdistaa rohkeasti vahvuuksiin ja mielenkiinnon kohteisiin perustoiminnan lisäksi sekä edistää edelleen yhteistoimintaa oppilaitosten ja kulttuurikentän välillä.
- Lisäksi tulee luoda edellytyksiä uusien yhteistyöverkostojen ja -toimintamallien sekä palveluiden syntymiseksi kulttuuritoimessa, erityisesti paikallisesti ja maakunnallisesti.

Konserniyhtiöiden osalta kunnanhallitus toteaa, että niiden operatiivinen toiminta on yhtiöiden oma asia ja omistajalla on mahdollisuus vaikuttaa yhtiöiden toimintaan erityisesti hallitusten henkilövalinnoilla. Koy Joutsan Talouskeskuksen osalta yhtiö on raportoinut kunnanhallitukselle maksumuistutuksista, maksujärjestelystä, maksujärjestelyn epäonnistumisesta ja säännöllisesti vuoden 2022 aikana. Konsernivelan osalta tilanne on samanlainen. Yhtiöt tekevät itsenäisesti päätökset velan nostamisesta ja omistaja ohjaa yhtiöitä esimerkiksi tulostavoitteiden muodossa. Lainanhoitokulujen kasvu on aiheellinen huomio ja nousussa läpi kuntakonsernin maailman yleisen taloudellisen kehityksen ja euroalueen korkomarkkinatilanteen vuoksi.

Elinkeinotoiminnan osalta kunnanhallitus toteaa, että uusia avauksia elinkeinojen virkistämiseksi on tehty vuoden 2022 aikana. Syyskuussa 2022 aloitti toimintansa elinvoimapöytä, jonka yksi päätehtävistä on pohtia uusia elinkeinotoiminnan kasvun mahdollisuuksia. Uusyrityspalvelut ovat keskeinen osa kunnan elinkeinojen kehitystä. Kunnan rooli elinkeinotoiminnassa on mahdollistava. Kunnanhallitus toteaa, että kuulee mielellään kaikkia, myös tarkastuslautakunnan perusteltuja ja jäsenneiltyjä kehitysideoita elinkeinotoiminnan, esimerkiksi uusien yritysten hankkiminen, virkistämisestä Joutsan kunnassa. Oravakiven hankkeen osalta kunnanhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen, siitä että hanke ei ole edistynyt toivotulla tavalla. Uusia lähestymisideoita alueen käyttöön pohditaan parhaillaan.

Kunnan kulurakenteen osalta kunnanhallitus käy vuosittain keskustelua niin talousarviovalmistelun, kuin tilinpäätöksen hyväksymisenkin yhteydessä tulojen ja menojen rakenteista. Erityisesti vuoden 2024 talousarvion käsittelyyn valmistauduttaessa kunnanhallitus tulee käymään syvällisen keskustelun niin erilaisista tulomuodoista, kuin menojenkin kokonaisrakenteista haasteellisen taloustilanteen vuoksi. Keskustelussa on vuosittain esillä, ja tulee myös tulevana syksynä olemaan, teknisen osaston toimintakulut.

Joutsan keskusta-alueen kehittäminen on lähtökuopissaan. Kunta sai JTF-rahoitusta alueen suunnitteluun 209 000 €. Keskusta-alueen kehittämiseen kuuluu olennaisena osana myös Jousitien ja Yhdystien perusparantaminen valtion toimesta ja tämän jälkeen teiden luovuttaminen kunnalle. Tästä kunta ja ELY-keskus käyvät parhaillaan neuvotteluja, mutta kunnanhallitus huomauttaa, että tällä hetkellä molemmat tiet ovat valtion teitä eivätkä kuulu Joutsan kunnan hoitovastuulle. Joutsan keskusta-alueen kehittämishanke on kunnanvaltuuston investoinneissa 2023 hyväksymä projekti. Hanke tulee kestämaan muutamia vuosia, mutta tämä ei tarkoita sitä, että Leivonmäkeä tai muitakaan Joutsan kunnan alueita olisi unohdettu kuntaa kehitettäessä. Metsäomaisuuden osalta tekninen lautakunta ja viranhaltijat valvovat metsäomaisuuden kestävää käyttöä.

Kulttuuritoimen osalta kunnanhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen siitä, että vahvuuksiin panostamisella ja yhteistyöllä niin kulttuurikentän, oppilaitosten, kuin yhdistyssektorin välillä saamme kokoamme suurempia toimia aikaiseksi. Hyvä näyttö tällaisesta yhteistyöstä oli kesällä 2023 toteutetut Joutsan Joutopäivät.

Tarkastuslautakunnan huomio kustannustehokkuudesta ylisäästämisellä on kunnanhallituksen mielestä erityisen arvokas huomio. Ainakin hetkellisesti hiipuvan kuntatalouden paineessa ylisäästämisellä voidaan tuhota monta toimivaa prosessia. Oikeilla resursseilla tulee tehdä oikeita asioita. Kunnanhallitus yhtyy myös tarkastuslautakunnan näkemykseen siitä, että tavoitteiden selkeämpään ja konkreettisempaan priorisointiin, rohkeampaan toiminnallisten ja laadullisten mittareiden sekä toimenpiteiden kirjaamiseen on panostettava edelleen voimallisesti ja kohdennettava resursseja niihin toimenpiteisiin, joilla saadaan vaikuttavuutta haluttuihin tavoitteisiin.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Harri Nissinen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää saattaa lausunnon arviointikertomuksen toimenpiteistä valtuustolle tiedoksi.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

